

Силабус
навчальної дисципліни
«ФІНАНСОВІ РИНКИ ТА ІННОВАЦІЇ»

Ступінь вищої освіти – другий (магістерський) рівень вищої освіти

Освітньо-професійна програма

«Управління фінансовою та страховою діяльністю»

Рік навчання: 2, семестр: 3

Кількість кредитів: 4 (120 год.)

Мова викладання: українська

Підсумковий контроль – екзамен

Форма проведення занять – лекції, семінарські заняття

Викладач курсу	ДІДЕНКО ЛЮДМИЛА ВІКТОРІВНА, кандидат економічних наук, доцент
E-mail	luda_didenko81@ukr.net
Електронна версія курсу	http://library.nusta.edu.ua/metod-ma-clos-menu
Консультації	<i>Очні консультації: понеділок та вівторок, 12:00-13:00, кафедра фінансових ринків та технологій</i> <i>Онлайн-консультації: за потребою</i>

1. Коротка анотація курсу. Метою навчальної дисципліни «Фінансові ринки та інновації» є: формування знань майбутніх фахівців щодо визначення об'єктів інноваційної діяльності та реалізації інноваційних процесів на фінансовому ринку, вмінь та навичок щодо застосування цих знань у процесі надання фінансових послуг у режимі реального часу.

Головними завданнями навчальної дисципліни є: ознайомлення з особливостями та ознаками постіндустріального розвитку; з'ясування особливостей фінансового ринку як специфічної сфери фінансових відносин; розкриття передумов фінансової глобалізації як результату трансформації світових фінансових відносин; аналіз системних зв'язків між фінансовим ринком та реальним сектором економіки; визначення причини відриву фінансового ринку від реального сектора та шляхи їх подолання; виокремлення сутності і основних понять інноваційної економіки.

2. Формат курсу – змішаний (очний з елементами дистанційного навчання).

3. Компетентності, які мають бути сформовані в результаті опанування навчальної дисципліни:

ІК: Здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у процесі навчання та в подальшому в процесі професійної діяльності у сфері фінансів, банківської справи, страхування та фондового ринку, зокрема в частині управління фінансовою і страховою діяльністю, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

ЗК 4. Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

СК 1. Здатність використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

СК 8. Здатність застосовувати інноваційні підходи в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

4. Результати навчання:

ПР 01. Використовувати фундаментальні закономірності розвитку фінансів, банківської справи та страхування у поєднанні з дослідницькими і управлінськими інструментами для здійснення професійної та наукової діяльності.

ПР 04. Відшукувати, обробляти, систематизувати та аналізувати інформацію, необхідну для вирішення професійних та наукових завдань в сфері фінансів, банківської справи та страхування.

ПР 08. Вміти застосовувати інноваційні підходи у сфері фінансів, банківської справи та страхування та управляти ними.

5. Обсяг курсу:

Вид заняття	Загальна кількість годин (денна/заочна)
лекції	22 / 4
семінарські заняття	18 / 4
індивідуально-консультативна робота	2 / 2
самостійна робота	78 / 110

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання – мультимедійне забезпечення.

7. Політика курсу – дотримання академічної доброчесності відповідно до «Положення про академічну доброчесність в ДПУ».

Політика курсу спрямована на формування знань майбутніх фахівців щодо оцінки та управління рівнем офшоризації грошовими потоками на фінансовому ринку, вмінь та навичок щодо застосування цих знань в управлінських процесах у сфері фінансових послуг у режимі реального часу.

8. Схема дисципліни:

Години, семестр денна/заочна	Тема, план	Форма заняття та діяльності	Результати навчання	Вага оцінки (кількість балів)
4/1	Тема 1. Фінансовий ринок в системі факторів постіндустріальної трансформації фінансових відносин План лекційного заняття 1. Ознаки і особливості постіндустріального розвитку. 2. Фінансовий ринок як специфічна сфера фінансових відносин. 3. Фінансовий ринок як складова фінансової системи. 4. Фінансовий ринок як механізм акумуляції та	<i>Лекції-бесіди, лекції-консультації; Семінари: тестові завдання, доповіді, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, запитання понятійного апарату, обговорення наукових публікацій</i>	Знати та розрізняти: ознаки і особливості постіндустріального розвитку; сутність фінансового ринку як специфічної сфери фінансових відносин; сутність фінансового ринку як складової фінансової системи; сутність фінансового ринку як механізму акумуляції та перерозподілу фінансових ресурсів; основні характеристики фінансової глобалізації як ознаки і результату трансформації світових фінансових відносин;	4/-

	<p>перерозподілу фінансових ресурсів.</p> <p>5. Фінансова глобалізація як ознака і результат трансформації світових фінансових відносин.</p> <p>6. Системні зв'язки між фінансовим ринком та реальним сектором економіки.</p> <p>7. Причини відриву фінансового ринку від реального сектора та шляхи їх подолання.</p>		<p>системні зв'язки між фінансовим ринком та реальним сектором економіки;</p> <p>причини відриву фінансового ринку від реального сектора та шляхи їх подолання.</p>	
6/1	<p>Тема 2. Інноваційна економіка як імператив постіндустріального розвитку</p> <p>План лекційного заняття</p> <p>1. Сутність і основні поняття інноваційної економіки.</p> <p>2. Інновації – основа інноваційної економіки, інноваційний процес.</p> <p>3. Інноваційне підприємництво, інноваційний проект.</p> <p>4. Інноваційна діяльність: суб'єкти, об'єкти.</p> <p>5. Інноваційні ризики, науково-технічна експертиза.</p> <p>6. Інноваційна інфраструктура.</p>	<p><i>Лекції-бесіди, лекції-консультації; Семінари: тестові завдання, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, обговорення наукових публікацій</i></p>	<p>Знати та вміти аналізувати: сутність і основні поняття інноваційної економіки; сутність та ключові характеристики інновацій як основи інноваційної економіки, інноваційного процесу; сутність та ключові характеристики інноваційного підприємництва та інноваційного проекту; поняття інноваційної діяльності, її суб'єкти та об'єкти; фактори впливу на інноваційні ризики та проведення науково-технічної експертизи; напрями розвитку інноваційної інфраструктури.</p>	4/-
8/2	<p>Тема 3. Базові основи реалізації взаємозв'язку між фінансовим ринком та інноваціями</p> <p>План лекційного заняття</p> <p>1. Методологічні основи фінансового забезпечення інноваційного розвитку.</p> <p>2. Фінансовий ринок як ресурсний фактор інноваційних потоків та інноваційної діяльності: переваги та ризики.</p> <p>3. Інновації як джерело динамізму фінансового ринку та його адаптивності до змін внутрішнього і зовнішнього середовища.</p>	<p><i>Лекції-бесіди, лекції-консультації; Семінари: тестові завдання, доповіді, презентації, відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, понятійного апарату, обговорення наукових публікацій</i></p>	<p>Досліджувати та аналізувати: методологічні основи фінансового забезпечення інноваційного розвитку; переваги та ризики діяльності фінансового ринку як ресурсного фактора інноваційних потоків та інноваційної діяльності; особливості інновацій як джерел динамізму фінансового ринку та його адаптивності до змін внутрішнього і зовнішнього середовища; вплив інновацій на розвиток інфраструктури фінансового ринку; глобалізацію інновацій та їх імплементацію у фінансові</p>	4/10

	<p>4. Вплив інновацій на розвиток інфраструктури фінансового ринку.</p> <p>5. Глобалізація інновацій та їх імплементація у фінансові інструменти на світових фінансових ринках.</p> <p>6. Вплив інновацій на формування моделі регулювання фінансових ринків.</p>		<p>інструменти на світових фінансових ринках; вплив інновацій на формування моделі регулювання фінансових ринків.</p>	
6/2	<p>Тема 4. Роль фінансового ринку у забезпеченні фінансовими ресурсами інноваційних потоків</p> <p>План лекційного заняття</p> <p>1. Фінансова економіка як методологічна основа формування фінансового забезпечення інноваційної діяльності.</p> <p>2. Фінансові інвестиції та фінансове інвестування.</p> <p>3. Вплив фінансових послуг на реалізацію фінансового забезпечення інноваційного розвитку.</p> <p>4. Значення фінансового ринку у трансформації заощаджень населення в ресурси інноваційного розвитку.</p>	<p><i>Лекції-бесіди, лекції-консультації; Семінари: тестові завдання, презентації, усні та письмові відповіді на ситуаційні запитання, розв'язання ситуаційних завдань, обговорення наукових публікацій</i></p>	<p>Знати та вміти аналізувати: методологічні основи фінансової економіки у формуванні фінансового забезпечення інноваційної діяльності; механізм здійснення фінансового інвестування та сутність фінансових інвестицій; вплив фінансових послуг на реалізацію фінансового забезпечення інноваційного розвитку; значення фінансового ринку у трансформації заощаджень населення в ресурси інноваційного розвитку.</p>	4/-
8/2	<p>Тема 5. Альтернативні шляхи залучення фінансових ресурсів для інноваційного розвитку на окремих сегментах фінансового ринку</p> <p>План лекційного заняття</p> <p>1. Інноваційна діяльність банків.</p> <p>2. Інноваційні фінансові інструменти на фондовому ринку.</p> <p>3. Модернізація страхового ринку і ринку страхових послуг.</p> <p>4. Перспективи використання потенціалу інших небанківських фінансово-кредитних установ.</p>	<p><i>Лекції-бесіди, лекції-консультації; Семінари: тестові завдання, доповіді, презентації, усні та письмові відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, розв'язання ситуаційних завдань, обговорення наукових публікацій</i></p>	<p>Знати і вміти аналізувати: сутність та сучасний стан інноваційної діяльності банків; значення інноваційних фінансових інструментів на фондовому ринку; процеси модернізації страхового ринку і ринку страхових послуг; перспективи використання потенціалу інших небанківських фінансово-кредитних установ.</p>	4/10

10/2	<p>Тема 6. Стратегічні орієнтири розвитку та регулювання фінансового ринку у контексті забезпечення інноваційного розвитку</p> <p>План лекційного заняття</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Мета і завдання державної інноваційної політики. 2. Об'єктивна необхідність змін у регулюванні фінансових ринків в умовах поширення інновацій. 3. Вплив на регулювання фінансового ринку фінансової глобалізації. 4. Трансформація оподаткування операцій на фінансових ринках. 	<p><i>Лекції-бесіди, лекції-консультації;</i></p> <p><i>Семінари: тестові завдання, доповіді, презентації, відповіді на теоретичні запитання, ситуаційні запитання, розв'язання ситуаційних завдань, обговорення наукових публікацій</i></p>	<p>Досліджувати та аналізувати: мету і завдання державної інноваційної політики; об'єктивну необхідність змін у регулюванні фінансових ринків в умовах поширення інновацій; вплив на регулювання фінансового ринку фінансової глобалізації; процеси трансформації оподаткування операцій на фінансових ринках.</p>	4/-
------	---	--	--	-----

9. Система оцінювання:

Оцінювання знань здобувачів вищої освіти проводиться за 100-бальною шкалою.

Бали нараховуються за наступним співвідношенням:

- семінарські заняття – 20 % від загальної кількості балів;
- завдання самостійної, індивідуальної роботи – 10 % від загальної кількості балів;
- інші види робіт (модульний контроль, комп'ютерне тестування) – 20 % від загальної кількості балів;
- екзамен - 50 % від загальної кількості балів.

Денна форма навчання

Модулі	Модуль 1 – 22 бали			Контрольний захід № 1 – 10 балів	Екзамен – 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів = 100 балів
Загальна кількість балів за модулем № 1	10					
Теми	Т. 1	Т. 2	Т. 3			
Відповідь на семінарських заняттях	4	4	4			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи			Контрольний захід № 2 – 10 балів		
Модулі	Модуль 2 – 28 балів					
Загальна кількість балів за модулем № 2	10					
Теми	Т. 4	Т. 5	Т. 6			
Відповідь на семінарських заняттях	4	2	2			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи					
Індивідуальна робота	5					
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання УДФСУ MOODLE	5					

Заочна форма навчання

Модулі	Модуль 1 – 20 балів			Аудиторна контрольна робота – 10 балів	Екзамен – 50 балів	Загальна оцінка з курсу = 50 балів + 50 балів = 100 балів
Загальна кількість балів за модулем № 1	20					
Теми	Т. 1	Т. 2	Т. 3			
Відповідь на семінарських заняттях	-	-	10			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи			Контрольний захід № 2 – 10 балів		
Модулі	Модуль 2 – 30 балів					
Загальна кількість балів за модулем № 2	30					
Теми	Т. 4	Т. 5	Т. 6			
Відповідь на семінарських заняттях	-	10	-			
Самостійна робота	Оцінювання самостійної роботи здійснюється під час семінарських занять та написання контрольної роботи					
Індивідуальна робота	15					
Підсумковий тестовий контроль на платформі дистанційного навчання УДФСУ MOODLE	5					

10. Шкала оцінювання:

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ЄКТС	Значення оцінки ЄКТС	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
					Екзамен/Залік
90-100	A	відмінно	Здобувач вищої освіти виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили.	високий (творчий)	Відмінно/ Зараховано
80-89	B	дуже добре	Здобувач вищої освіти вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує справи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна.	достатній (конструктив но-варіативний)	Добре/ зараховано
70-79	C	добре	Здобувач вищої освіти вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок.		
60-69	D	задовільно	Здобувач вищої освіти відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих.	середній (репродуктивний)	Задовільно/ зараховано
50-59	E	достатньо	Здобувач вищої освіти володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні.		
35-49	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу.	Низький (рецептивно-продуктивний)	Незадовільно/ Незараховано
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Здобувач вищої освіти володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів.		

11. Політика оцінювання

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Завдання, які виконуються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (- 0,5 бала). Перескладання модулів відбувається із дозволу дирекції факультету за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної доброчесності: Наукові роботи перевіряються на наявність плагіату і допускаються до захисту із коректними текстовими запозиченнями не більше 20%. Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі за погодженням із керівником курсу.

Загальна система оцінювання курсу	Виконання всіх видів навчальних робіт впродовж семестру / екзамен – 50 / 50%
Вимоги до письмової роботи	Вивчення окремих питань, що передбачені для самостійного опрацювання. Оцінюється робота з тими матеріалами, які не задіяні в виконанні здобувачами домашніх завдань. Оцінка проводиться за складовою системи, в тому числі: коментарів до певних тем з зазначених матеріалів; рефератів, есе підготовлених здобувачем, обсягом 10-12 сторінок формату А4 (обов'язково розробити до реферату, есе презентації – не менше 5 слайдів); тез та інших публікацій у наукових заходах.
Семінарські та практичні заняття	Семінарські та практичні заняття проводяться згідно з розкладом у відповідності з планами семінарських та практичних занять на основі опрацювання лекційних матеріалів, основної та додаткової літератури (наприклад: тестовий контроль, звіт про виконану самостійну роботу, демонстрація практичної навички, тощо). Поточний контроль (засвоєння окремих тем) проводиться у формі усного опитування або письмового експрес-контролю, у формі виступів здобувачів з доповідями при обговоренні навчальних питань на семінарських заняттях, розв'язування задач та ситуаційних вправ на практичних заняттях. При оцінці роботи здобувача на семінарському та практичному занятті враховується: відвідуваність занять, активна і продуктивна участь на заняттях, вивчення літературних джерел, своєчасне виконання всіх завдань.
Умови підсумкового контролю	Підсумковий семестровий контроль з дисципліни є обов'язковою формою контролю навчальних досягнень здобувачів. Він проводиться у письмовій формі у вигляді екзамену. Терміни проведення підсумкового семестрового контролю встановлюються графіком навчального процесу, а обсяг навчального матеріалу, який виноситься на підсумковий семестровий контроль, визначається робочою програмою дисципліни. Підсумковий контроль здійснюється під час проведення навчальних занять і має на меті перевірку засвоєння здобувачами навчального матеріалу. Форми оцінювання поточної навчальної діяльності стандартизовані. Максимальна кількість балів, яку може набрати здобувач за поточну навчальну діяльність, становить 50 балів. Сумарна кількість балів за вивчення дисципліни за семестр розраховується як сума балів, отриманих за результатами поточного контролю та балів, отриманих за результатами екзамену. Максимальна сума балів за семестр складає 100 балів.

12. Рекомендована література

Основна:

1. Аванесова І. А. Фінансові послуги: навч. посіб. Київ: Ліра-К, 2018. 576 с.
2. Фінансовий ринок: підручник: у 2-х т. / Коваленко Ю. М. та ін.; за заг. ред. Ю. М. Коваленко. Ірпінь: УДФСУ, 2018. 827 с.
3. Класифікація видів економічної діяльності (ДК 009:2010): Наказ Держспоживстандарту України: від 11.10.10 р. № 457. URL: <http://zakon.nau.ua/doc/?code=vb457609-10>.
4. Про фінансові послуги та державне регулювання ринків фінансових послуг: Закон України від 12.07.2001р. №2664-III (зі змінами та доповненнями) // [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2664-14>
5. Keown A.J., Scott D.F., Martin J.D., Petty J.W. (2020) Financial Management. URL: <https://ecampus.unusia.ac.id/repo/handle/123456789/3214> .

Допоміжна:

6. Гулей А. І., Діденко Л. В., Ясентюк А. С. Оцінка сучасного стану фінансового ринку України та вплив на його розвиток фінансових технологій. *Збірник наукових праць Державного податкового університету*. 2022. № 1. С. 7-34. URL: <https://dpu.edu.ua/zbirnyk-naykovyhprats>
7. Діденко Л. В., Касянчук Д. С. Діяльність нерезидентів на українському ринку цінних паперів та проблеми її регулювання. *Збірник наукових праць Університету ДФС України*. 2018. № 2. С. 70–80. URL: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/Znprudps/index.html>
8. Діденко Л. В., Пужакова А. С. Аналіз сучасного стану страхового ринку України. *Економічні науки. Сер. Облік і фінанси*. 2018. Вип. 15 (57). С. 55-60.
9. Діденко Л. В., Чорна І. О. ОВДП як надійний фінансовий інструмент інвестування в економіку України. *Економічні науки. Сер. Облік і фінанси*. 2018. Вип. 15 (57). С. 61-67.
10. Діденко Л. В., Кобзар І. Г. Ханалієва І. С. Дослідження діяльності небанківських фінансових установ як учасників сучасного ринку фінансових послуг. *Економічний аналіз*. 2018. Том 28. № 4. С. 88– 94. (Index Copernicus)
11. Діденко Л. В., Тітор В. С. Сучасний стан системи недержавного пенсійного забезпечення в Україні. *Збірник наукових праць Університету ДФС України*. 2020. № 1-2. С. 76–86. URL: <http://www.nbu.gov.ua/e-journals/Znprudps/index.html>
12. Інноватика на фінансових ринках: монографія / за науковою ред. С. В. Онишко. Ірпінь: УДФСУ, 2018. 466 с.
13. Коваленко Ю. М., Літвін Я. А. Фінансові інструменти, їх класифікації та напрями інноваційних розвідок. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2019. № 1. С. 132–142.
14. Онишко С. В., Лактіонова О. А. Гнучкість фінансового ринку в умовах циклічного розвитку економіки. *Наукові записки Національного університету*. 2019. № 27. С. 89-95.
15. Онишко С. В. Управління фінансовими активами як інструмент забезпечення ефективності фінансового ринку. *Науковий вісник Чернігівського державного інституту економіки і управління. Серія 1: Економіка*. 2019. № 2. С. 105-110.

Інформаційні ресурси ІНТЕРНЕТ:

16. Державна служба статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>.
17. Національна комісія з цінних паперів та фондового ринку. URL: <http://www.nssmc.gov.ua>.
18. Національний банк України. URL: <http://www.bank.gov.ua>.
19. The European Bank Reconstruction and Development. URL: <http://www.ebrd.com>.
20. The Index of Economic Freedom. URL: www.heritage.org/index.
21. The Federal Reserve System (FRS). URL: <http://www.federalreserve.gov>.
22. The World Bank. URL: <http://worldbank.org>.
23. The World Economic Forum. URL: <http://www.weforum.org>.

24. The World Federation of Exchanges members. URL: <http://www.world-exchanges.org/member-exchanges>.

25. The World Trade Organization. URL: <http://www.wto.org>.

Міжнародні видання:

26. Greenspan A. *The Map and the Territory: Risk, Human Nature, and the Future of Forecasting*. New York: Penguin Press, 2019. 400 p.

27. Investment Management and Financial Innovations. LLC “Consulting Publishing Company “Business Perspectives”. ISSN 1810-4967 (print), 1812-9358 (on-line)

28. Didenko L., Kantsur I., Samoiloa I. Innovatization as a new management-education paradigm. *Formation of Knowledge Economy as the Basis for Information society*. Proceedings papers of the 9d International Scientific Seminar. Prague, Czech Republic. 2019. P. 55-59.

29. Kovalenko Yu., Sydorovych O., Levchenko V., Kvasnytska R., Pinchuk A., Zhuk O. Formation and Evolution of Models of Financial Systems and Financial Markets in National Economies. Proceedings of the 34rd International Business Information Management Association Conference (IBIMA) 13-14 November 2019 Madrid, Spain. P. 2669-2681. (WoS)

30. On markets in financial instruments amending: Directive of the European Parliament and of the Council: of 21.04.04 № 2004/39/EC. URL: <http://www.mifidirective.com/mifid-directive.pdf>.